

מתווה לשחרור כל החטופים הישראלים

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסמכות הממשלה על-פי דין, ובכלל זאת סעיף 8ב(א) לחוק הממשלה, התשס"א-2001, לקבוע כדלקמן:

1. בהתאם לחוות דעת ביטחונית-מדינית של המטה לביטחון לאומי שגובשה לאחר שהתקבלו עמדות הגורמים הביטחוניים והמדיניים, ואשר הוצגה בפני הממשלה ומצורפת כנספח א' להחלטה זו, הממשלה מאשרת מתווה לשחרור חטופים ישראלים - חיים וחללים, אשר כולל תנאים נוספים המפורטים בנספח ב' מסווג, רשימת 250 אסירים ועצורים שמוחזקים במשמורת שירות בתי הסוהר (להלן – שב"ס), רשימה של 20 אסירים ועצורים נוספים המוחזקים במשמורת שב"ס ורשימת עצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10.2023, נעצרו לאחר 7.10.2023 ומוחזקים במשמורת שב"ס או צה"ל (נספח ג'), מפות (נספחים ד' ו-ה') ורשימת חטופים חיים וחללים (נספח ו'), שעיקריו הוצגו בפני שרי הממשלה והוא מונח במזכירות הממשלה לעיון השרים (להלן – המתווה לשחרור החטופים הישראלים).
2. המתווה לשחרור החטופים הישראלים יבוצע, כדלהלן:
  - 2.1 בתוך 24 שעות ממועד קבלת החלטה זו, וכנגד המחויבות לביצוע של האמור בסעיף 2.2 להלן במועד הקבוע בסעיף 2.2, ייערך צבא הגנה לישראל (להלן ולעיל – צה"ל) בהתאם למפורט במפות המצורפות כנספח ד' להחלטה זו ותהא הפסקת אש שתחילתה במועד קבלת החלטה זו. לאחר ביצוע האמור בסעיף 2.2 להלן, ייערך צה"ל בהתאם למפורט במפה המצורפת כנספח ה' להחלטה, זאת על מנת למנוע חיכוך עם האוכלוסייה ברצועת עזה.
  - 2.2 בתוך 72 שעות ממועד השלמת היערכות צה"ל כאמור בסעיף 2.1 לעיל, ישוחררו מרצועת עזה בחזרה למדינת ישראל 20 חטופים חיים ישראלים, 2 חטופים שיש חשש כבדס לחייהם אך לא נקבע מותם ו-26 חטופים חללים, מתוך החטופים ישנו חטוף שיש חשש לחייו שאינו ישראלי ו-3 חטופים חללים שאינם ישראלים. כלל החטופים החיים והחללים יועברו לידי כוחות הביטחון של מדינת ישראל. ככל שלא ישוחררו כלל החטופים החללים בנסיבות המפורטות בנספח ב' - יחול האמור בנספח ב'.
  - 2.3 הממשלה מאשרת:
    - 2.3.1 מטעמים של ניהול יחסי החוץ של המדינה וביטחונה המחייבים זאת, לשחרר - 250 אסירים ועצורים שמוחזקים במשמורת שב"ס וכן אסירים ועצורים מבין 20 האסירים והעצורים הנוספים המוחזקים במשמורת שב"ס, אשר ישוחררו, ככל שיוחלט על כך, בהתאם להוראות סעיף 4.1 להלן (להלן – האסירים הביטחוניים) ולשחרר ממשמורת 1,700 עצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10.2023 ושנעצרו לאחר 7.10.2023 וכן 22 קטינים (מתחת לגיל 18) מרצועת עזה שלא היו

מעורבים באירועי 7.10.2023 ושנעצרו לאחר 7.10.2023 (להלן – עצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10) ש- 1411 מתוכם מוחזקים במשמורת שב"ס ו-311 מתוכם מוחזקים במשמורת צה"ל. הממשלה מנחה את הרמטכ"ל, או קצין בדרגת תת אלוף שהרמטכ"ל הסמיך לכך בהתאם לסמכותו, להפעיל את סמכותו ולהורות על ביטול צו כליאה או הימנעות מהוצאת צו כליאה, בהתאם למקרה, בנוגע לאותם 311 עצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10 שמוחזקים במשמורת צה"ל.

2.3.2 להעביר לרצועת עזה 360 גופות מחבלים עזתיים (להלן – גופות המחבלים).

2.3.3 האמור בסעיפים 2.3.1 ו- 2.3.2 לעיל יבוצע בלבד שבכפוף וקודם לשחרור האסירים הביטחוניים, שחרור עצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10 והעברת גופות המחבלים, כאמור, ישוחררו מרצועת עזה בחזרה למדינת ישראל 20 החטופים החיים הישראליים ו- 28 החטופים החללים - כמפורט בסעיף 2.2 לעיל.

2.3.4 האסירים הביטחוניים, עצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10 וגופות המחבלים ישוחררו ויועברו כמפורט בסעיף 2.3 זה לעיל, מיד לאחר השלמת ביצוע האמור בסעיף 2.2 לעיל.

3.

3.1 אסיר ביטחוני אשר הורשע ברצח או בייצור אמל"ח ששימש לרצח או שילח מפגע לפיגוע עם הרוגים, ישוחרר לפי החלטה זו בתנאי שהוא יועבר לרצועת עזה או לחו"ל ובתנאי שלא ישוב למדינת ישראל או לשטחי איו"ש, לצמיתות, הכל בהתאם למפורט בנספח ג'. רצח וייצור אמל"ח בסעיף זה, כהגדרתם בחוקי מדינת ישראל או עבירות מקבילות לכך לפי צווי המפקד הצבאי באזור יהודה והשומרון.

3.2 עצור מרצועת עזה שלא היה מעורב באירועי 7.10 ישוחרר לפי החלטה זו לרצועת עזה.

4. להסמיך את ראש הממשלה ושר הביטחון, ביחד, כדלקמן:

4.1 לאשר שחרור אסורים ועצורים מבין 20 האסירים והעצורים הנוספים המוחזקים במשמורת שב"ס, במקום מספר זהה של אסירים ועצורים מבין 250 האסירים והעצורים המוחזקים במשמורת שב"ס.

4.2 לאשר כי סעיף 2.2 לעיל בוצע בהתאם להוראות החלטה זו.

4.3 להחליט על סיום ביצוע המתווה לשחרור החטופים הישראליים בהתאם להחלטה זו, בין היתר, בנסיבות שבהן סעיף 2.2 לעיל לא קוים.

5. אסירים ביטחוניים ועצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10 שלא שוחררו עד מועד ההחלטה על סיום ביצוע המתווה לשחרור החטופים הישראליים לא ישוחררו במסגרת החלטה זו והחלטת ממשלה זו בעניינם תהא בטלה; וגופות מחבלים שלא הועברו לרצועת עזה עד מועד ההחלטה על סיום ביצוע המתווה לשחרור

החטופים הישראלים לא יועברו לרצועת עזה, כאמור, וההחלטה בעניינם תהא בטלה.

6. למען הסר ספק, ומעבר לאמור לעיל, מובהר כי במקרה שבו סעיף 2.2 לעיל לא קוים, תבוטל הפסקת האש וצה"ל לא יהא מחויב עוד להיערכות בהתאם לאמור בנספח ד'.

7. סיוע הומניטרי יוכנס לרצועת עזה כמפורט בנספח ב'.

8.

8.1 החלטה זו, לרבות נספח ג' להחלטה, אך למעט שמותיהם של עצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10, למעט שמות 20 האסירים והעצורים הנוספים שמוחזקים במשמורת שב"ס ולמעט שמות הקטינים מתוך רשימת 269 האסירים ועצורים שמוחזקים במשמורת שב"ס – לגביהם יצוינו ברשימה, ככל הניתן, מספר התיק המשטרתי ומספר ההליך הפלילי הרלוונטי, תפורסם בהקדם האפשרי, לאחר אישורה, באתר האינטרנט של משרד המשפטים. ככל שיוחלט על שחרור אסירים ועצורים מבין 20 האסירים והעצורים הנוספים שמוחזקים במשמורת שב"ס בהתאם להוראות סעיף 4.1 לעיל, יפורסמו שמותיהם בהקדם האפשרי באתר האינטרנט של משרד המשפטים.

8.2 באתר האינטרנט של משרד המשפטים תהיה אפשרות לפנות באמצעות טופס מקוון לקבלת מידע בקשר לרשימה מושא נספח ג' שתפורסם בהתאם לסעיף 8.1 לעיל.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום 07.10.2023 החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות מכוח הסמכות שניתנה לה בסעיפים 40(א) ו-40(א1) לחוק-יסוד: הממשלה, בעקבות המלחמה שנכפתה על מדינת ישראל באמצעות מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה.

ביום 21.11.2023 התקבלה החלטת ממשלה מספר 1077 בעניין "שחרור אסירים מטעמים של ניהול יחסי החוץ של המדינה וביטחונה" במסגרתה אושר מתווה לשחרור חטופים, וביום 17.1.2025 התקבלה החלטת ממשלה 2689 בעניין "מתווה לשחרור חטופים ישראלים".

על-פי המידע הידוע כיום, 48 חטופים נמצאים בידי האויב ברצועת עזה, 20 בחיים ו- 28 חללים.

עתה, מוצע כי בהתאם לחוות דעת ביטחונית-מדינית של המטה לביטחון לאומי, שגובשה לאחר שהתקבלו עמדות הגורמים הביטחוניים והמדיניים, ואשר הוצגה בפני הממשלה ומצורפת כנספח א' להחלטה, הממשלה תאשר מתווה לשחרור חטופים ישראלים - חיים וחללים, אשר כולל תנאים נוספים המפורטים בנספח ב' מסווג, רשימת 250 אסירים ועצורים שמוחזקים במשמורת שירות בתי הסוהר (להלן – שב"ס), רשימה של 20 אסירים ועצורים נוספים המוחזקים במשמורת שב"ס ורשימת עצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10.2023, נעצרו לאחר 7.10.2023 ומוחזקים במשמורת שב"ס או צה"ל (נספח ג'), מפות (נספחים ד' וה') ורשימת חטופים חיים וחללים (נספח ו'), שעיקריו הוצגו בפני שרי הממשלה והוא מונח במזכירות הממשלה לעיון השרים (להלן - המתווה לשחרור החטופים הישראלים). כמפורט בהצעת ההחלטה, 4 מבין החטופים שישוחררו למדינת ישראל אינם ישראלים.

עוד מוצע כי המתווה לשחרור החטופים הישראלים יבוצע באופן המפורט בסעיף 2 להחלטה, וכן לקבוע תנאים לשחרור האסירים הביטחוניים ועצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10.

יוער כי הרשימה מושא נספח ג' נבחנה על ידי גורמי הביטחון. בבדיקה נמצא כי לא כל האסירים והעצורים מושא החלטה זו מוחזקים במשמורת שב"ס ועל-כן נכללת בהצעת ההחלטה התייחסות להפעלת סמכות הרמטכ"ל, או קצין בדרגת תת אלוף שהרמטכ"ל הסמיך לכך, בייחס לאותם 311 עצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10.2023 שמוחזקים במשמורת צה"ל. כמו כן, נמצא כי אין ברשימה מושא נספח ג' מי שהורשע ברצח, שלגביו קבע בית המשפט כאמור בסעיף 30ב(א) לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001, שהוא ביצע את המעשה בנסיבות חריגות בחומרתו. לאור זאת, כל המוחזקים במשמורת שב"ס מושא החלטה זו עומדים בתנאים הקבועים בסעיף 8 לחוק הממשלה, תשס"א-2001, לצורך שחרורם בהחלטה של הממשלה, זאת למעט 311 עצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10.2023 שמוחזקים במשמורת צה"ל ושחרורם יעשה בהתאם לסמכותו של הרמטכ"ל, או קצין בדרגת תת אלוף שהרמטכ"ל הסמיכו לכך, כאמור.

יצוין כי החלטת ממשלה זו תהווה אסמכתא לשחרורם של כלל האסירים הביטחוניים המוחזקים במשמורת שב"ס ואשר ישוחררו בהתאם להוראות החלטה זו, ובכלל זה אסיר

שפוט המוחזק במשמורת שב"ס, עצור שטרם הוגש נגדו כתב אישום המוחזק במשמורת שב"ס, עצור עד תום ההליכים המוחזק במשמורת שב"ס, עצור מנהלי במשמורת שב"ס וכלוא לפי חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, תשס"ב – 2002 המוחזק במשמורת שב"ס והחלטת הרמטכ"ל, או קצין בדרגת תת אלוף שהרמטכ"ל הסמיכו לכך, תהווה אסמכתא לשחרורם של כלואים מכוח החוק במשמורת צה"ל.

כמו כן, מוצע להסמיך את ראש הממשלה ואת שר הביטחון, ביחד, לפעול כמפורט בהצעה ובין היתר לאשר שחרור אסורים ועצורים מבין 20 האסירים והעצורים הנוספים המוחזקים במשמורת שב"ס במקום מספר זהה של אסירים ועצורים מבין 250 האסירים והעצורים המוחזקים במשמורת שב"ס ולהחליט על סיום ביצוע המתווה לשחרור חטופים ישראלים בהתאם להחלטה. אסירים ביטחוניים ועצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10 שלא שוחררו עד מועד ההחלטה על סיום ביצוע המתווה לא ישוחררו והחלטת ממשלה זו בעניינם תהא בטלה; וגופות מחבלים שלא הועברו לרצועת עזה עד מועד ההחלטה על סיום ביצוע המתווה לשחרור החטופים הישראלים לא יועברו לרצועת עזה, כאמור, וההחלטה בעניינם תהא בטלה.

הצעת ההחלטה אף מתייחסת לסיוע ההומניטרי שיוכנס לרצועת עזה בדרך של הפניה לנספח ב'.

עוד מוצע לקבוע כי ההחלטה, לרבות רשימת האסירים המצורפת כנספח להחלטה, למעט שמותיהם של עצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10 ושמותיהם של 20 האסירים והעצורים הנוספים שמוחזקים במשמורת שב"ס, תפורסם בהקדם האפשרי, לאחר אישורה, באתר האינטרנט של משרד המשפטים. בהתאם לדין, לגבי אסירים ביטחוניים שהם קטינים לא יפורסמו שמות הקטינים אלא, ככל הניתן, מספר התיק המשטרתי ומספר ההליך הפלילי. ככל שיוחלט על שחרור אסירים ועצורים מבין 20 האסירים והעצורים הנוספים שמוחזקים במשמורת שב"ס בהתאם להוראות סעיף 4.1 לעיל, יפורסמו שמותיהם בהקדם האפשרי באתר האינטרנט של משרד המשפטים. כן צוין כי באתר האינטרנט של משרד המשפטים תהיה אפשרות לפנות באמצעות טופס מקוון לקבלת מידע בקשר לרשימה מושא נספח ג', בהתאם למפורט לעיל.

בהקשר זה יוטעם כי מועד שחרור החטופים במסגרת המתווה נקבע בשים לב לצורך שלא לסכן את שחרור החטופים הישראלים או לעכב את שחרורם בנסיבות הייחודיות של העניין; וכן בשים-לב למצבם של החטופים הישראלים.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא התקבלה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מספר 1077 מיום 21.11.2023 בעניין "שחרור אסירים מטעמים של ניהול יחסי החוץ של המדינה וביטחונה".

החלטת ממשלה 2689 מיום 17.1.2025 בעניין "מתווה לשחרור חטופים ישראלים".

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב.

סיווגים

סיווג ראשי: 06פורמאלי.

תחום פעולה עיקרי: 01חוץ וביטחון.

מגיש: ראש הממשלה

י"ז בתשרי התשפ"ו
09 באוקטובר 2025

היועצת המשפטית

ירושלים, י"ז בתשרי התשפ"ו

09 באוקטובר 2025

סימוכין: 0614309791

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: מתווה לשחרור כל החטופים הישראלים.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

- א. ביום 07.10.2023 החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות מכוח הסמכות שניתנה לה בסעיפים 40(א) ו-40(א1) לחוק-יסוד: הממשלה, בעקבות המלחמה שנכפתה על מדינת ישראל באמצעות מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה. על פי המידע הידוע כיום 48 חטופים נמצאים בידי האויב ברצועת עזה.
- ב. ביום 21.11.2023 התקבלה החלטת ממשלה מספר 1077 בעניין "שחרור אסירים מטעמים של ניהול יחסי החוץ של המדינה וביטחונה" שבמסגרתה אושר מתווה לשחרור חטופים, וביום 17.1.2025 התקבלה החלטת ממשלה 2689 בעניין "מתווה לשחרור חטופים ישראלים".
- ג. עתה מוצע לקבוע כי בהתאם לחוות דעת ביטחונית-מדינית של המטה לביטחון לאומי, שגובשה לאחר שהתקבלו עמדות הגורמים הביטחוניים והמדיניים, ואשר הוצגה בפני הממשלה ומצורפת כנספח א' להחלטה, הממשלה מאשרת מתווה לשחרור חטופים ישראלים - חיים וחללים (מתוכם 4 חטופים חללים זרים), אשר כולל תנאים המפורטים בנספח ב' מסווג ונספחים נוספים, שעיקריו יוצגו בפני שרי הממשלה והוא יונח במזכירות הממשלה לעיון השרים.
- ד. הצעת ההחלטה כוללת הוראות בעניין אופן ביצוע המתווה לשחרור החטופים הישראלים, וכן מסמיכה את ראש הממשלה ושר הביטחון, ביחד, לקבוע ולאשר נושאים שונים שנוגעים ליישום החלטת הממשלה.
- ה. במסגרת המתווה לשחרור החטופים הישראלים מוצע לשחרר, מטעמים של ניהול יחסי החוץ של המדינה וביטחונה המחייבים זאת, 250 אסירים ועצורים שמוחזקים במשמורת שירות בתי הסוהר (להלן – שב"ס) ולשחרר ממשמורת 1,700 עצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10.2023 ושנעצרו לאחר 7.10.2023 וכן 22 קטינים (מתחת לגיל 18) עצורים מרצועת עזה שלא היו מעורבים באירועי 7.10.2023 ושנעצרו לאחר 7.10.2023, כאשר 1411 מתוכם מוחזקים במשמורת שב"ס ו-311 מתוכם מוחזקים במשמורת צה"ל; בנוגע למוחזקים במשמורת צה"ל, מוצע להנחות את הרמטכ"ל, או קצין בדרגת תת אלוף שהרמטכ"ל הסמך לפי סעיף 10א לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, תשס"ב – 2002 (להלן – חוק הלב"חיים) בכפוף להכרזה לפי סעיף זה אשר בתוקף עד יום ט' בחשוון התשפ"ו (31 באוקטובר 2025) (ס"ח 3449, עמ' 788), להפעיל את סמכותו ולהורות על ביטול צו כליאה או הימנעות מהוצאת צו כליאה בהתאם לסעיפים 3 ו-4 לחוק הלב"חיים, בהתאם למקרה; כן מוצע, להעביר לרצועת עזה 360 גופות מחבלים עזתיים. כל האמור יבוצע בלבד שבכפוף וקודם לשחרורם, ישוחררו מרצועת עזה בחזרה למדינת ישראל, בהתאם להוראות ההחלטה, 20 החטופים הישראלים החיים ו-28 החטופים החללים.
- ו. הצעת ההחלטה אף כוללת הוראות נוספות, ובהן הוראות בעניין סיוע הומניטרי ובעניין פרסום ההחלטה.

היועצת המשפטית

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

1. המתווה לשחרור החטופים הישראליים כולל התייחסות לאסירים ולעצורים המוחזקים במשמורת שב"ס, מכוח פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב – 1971 וכן לכלואים המוחזקים במשמורת שב"ס או צבא ההגנה לישראל, מכוח הוראות חוק הלב"חים.

ביחס לאסירים, לעצורים ולכלואים המוחזקים במשמורת שב"ס - סעיף 38(א) לחוק הממשלה, תשס"א-2001 (להלן – חוק הממשלה) מסדיר את סמכותה של הממשלה לשחרר ממאסר ולהתנות את שחרורם בתנאים, אם סברה כי שחרורם מתחייב מטעמים של ניהול יחסי החוץ של המדינה וביטחונה ובמסגרת אחד משלושת המקרים שמפורטים בסעיף. פרטי המתווה לשחרור החטופים הישראליים עומדים בתנאי סעיף 38 לחוק הממשלה.

ביחס לכלואים המוחזקים במשמורת צבא ההגנה לישראל – לפי סעיף 3(ג) לחוק הלב"חים: "לא הוצא צו כליאה בתוך 96 שעות מעת שניתנה הוראת הכליאה הזמנית או החליט הרמטכ"ל שלא להוציא צו כליאה אף לפני תום 96 השעות האמורות, ישוחרר הכלוא, אלא אם כן קיימת עילה אחרת למעצרו לפי כל דין." בהתאם לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה) (תיקון מס' 3), התשפ"ה-2024 (ס"ח 3322, עמ' 94) תקופה זו עומדת על 30 ימים. בהתאם לסעיף 4 לחוק הלב"חים: "סבר הרמטכ"ל, בכל עת לאחר מתן צו הכליאה, כי לא מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 3(ב)(1), או שישנם טעמים מיוחדים המצדיקים את שחרורו של הכלוא, יורה על ביטול צו הכליאה". על כן, ביחס לעצורים אלה ובהתאם להנחיית הממשלה לפי החלטה זו, יפעיל הרמטכ"ל, או קצין בדרגת תת אלוף שהרמטכ"ל הסמיך לכך בהתאם לסמכותו לפי סעיף 10א לחוק הלב"חים, את סמכותו לפי סעיפים 3 ו-4 לחוק הלב"חים וזאת בכפוף להתממשות תנאי המתווה לשחרור החטופים הישראליים.

2. כמפורט בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, בהצעה מוצע לקבוע כי האסירים הביטחוניים, העצורים מרצועת עזה הבלתי מעורבים באירועי 7.10 וגופות המחבלים יועברו לאחר השלמת היערכות צה"ל (בתוך 24 שעות לאחר מועד קבלת החלטה זו) ולאחר שחרור מרצועת עזה בחזרה למדינת ישראל של החטופים בהתאם להחלטה (בתוך 72 שעות). בדברי ההסבר הוטעם כי מועד שחרור החטופים במסגרת המתווה נקבע בשים לב לצורך שלא לסכן את שחרורם או לעכב את שחרורם בנסיבות הייחודיות של העניין; וכן בשים לב למצבם של החטופים.

טרם חקיקת סעיף 38 לחוק הממשלה – שעניינו שחרור אסירים ממאסר מטעמים של ניהול יחסי החוץ של המדינה וביטחונה, ניתנה סמכות השחרור כחנינה או כהקלה בעונש, שאז לכאורה חל סעיף 20 לחוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001 (להלן – חוק זכויות נפגעי עבירה) שקובע כך: "נפגע עבירת מין או אלימות, שקיבל הודעה לפי הוראות סעיף 10 על בקשת הנידון לחנינה או להקלה בעונשו מנשיא המדינה, זכאי שתניתן לו הזדמנות להביע את עמדתו בכתב באמצעות מחלקת החנינות במשרד המשפטים, לפני החלטת נשיא המדינה בבקשה כאמור, במועד ובדרך שיקבעו השרים".

היועצת המשפטית

ההלכה הפסוקה קובעת כי במקרה של שחרור אסירים מטעמים מדיניים הוראות חוק זכויות נפגעי עבירה והתקנות לפיו אינן מתאימות במלואן לנסיבות, ולכן אין מקום להחיל באופן מלא את הוראות החוק, אלא את רוחן ותכליתן באיזונים האפשריים (ראה לעניין זה: בג"ץ 7523/11 אלמגור – ארגון נפגעי טרור נ' ראש הממשלה).

מששחרור האסירים נעשה מכח סעיף 8ב לחוק הממשלה ולא מכח סמכות חנינה של נשיא המדינה, הרי שהוראות חוק זכויות נפגעי עבירה אינן חלות בענייננו. עם זאת, יש מקום להחיל את רוחו ותכליתו של חוק זכויות עבירה וליתן למי שרואה עצמו נפגע מההחלטה לשחרר אסירים לפי סעיף 8ב לחוק הממשלה, הודעה מוקדמת, על מנת שיוכל להביע עמדתו, אך זאת ככל שאין בכך כדי לסכן חיי חטופים, שאף הם נפגעי עבירה; וככל שאין בכך כדי לעכב את השחרור, לאור הסכנה המיידית הכרוכה בכל עיכוב. לפיכך, נוכח הנסיבות נדרש איזון בין הזכות להביע דעה לבין השיקולים הנוגעים לחיי אדם כאמור בהצעת ההחלטה, ולכן ניתן לקצר את פרק הזמן, זאת בשים לב לצורך שהתוו גורמי הביטחון לאור מתווה העסקה ונסיבותיה. בשים לב לאמור לעיל, ולאור הנימוקים שמפורטים בדברי ההסבר, לדעתנו פרק הזמן לשחרור האסירים הביטחוניים בהתאם להחלטה איננו מעורר קושי משפטי.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הופצה לגורמים המשפטיים הרלוונטיים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בשים לב לאמור לעיל, ועל דעת היועצת המשפטית לממשלה, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

איל ברנע, עו"ד

סגן היועצת המשפטית (בכיר)